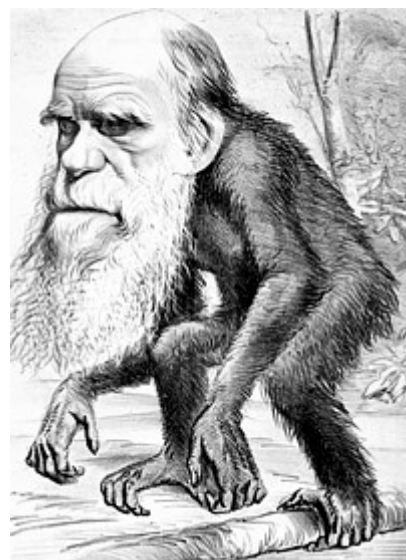

Εκ πίστεως παρανοήσεις

Τι ανοησίες λένε τώρα στα σχολεία με την θεωρία του Δαρβίνου κ.λπ.! Ενώ οι ίδιοι αυτές τις ανοησίες δεν τις πιστεύουν, τις λένε όμως, για να μολύνουν τα παιδιά, να τα απομακρύνουν από την Εκκλησία.

Μου είπε κάποιος: «Αν πούμε ότι το χύμα είχε διάφορα συστατικά, διάφορους οργανισμούς, και ο Θεός πήρε από αυτά και έκανε τον άνθρωπο...».

–«Δηλαδή», λέω, «αν δεν υπήρχαν αυτά, δεν μπορούσε ο Θεός να κάνει τον άνθρωπο; Δύσκολο πράγμα!».

–«Αν πούμε», μου λέει, «ότι πήρε πρώτα από τον πίθηκο και τον τελειοποίησε;».

–«Καλά», του λέω, «δεν μπορούσε ο Θεός να κάνει το τέλειο δημιούργημα, τον άνθρωπο, που διέθεσε γι' αυτόν ολόκληρη ημέρα; Έπρεπε να βρη ανταλλακτικά; Διάβασε να δης τι λέει η Προφητεία του Ιώβ, στο Ανάγνωσμα της Μεγάλης Πέμπτης. Τώρα αυτά για τον πίθηκο ούτε η επιστήμη τα παραδέχεται. Πόσα χρόνια έχει που οι άνθρωποι ανέβηκαν στο φεγγάρι; Οι πίθηκοι τόσα χρόνια δεν εξελίχθηκαν να κάνουν, αν όχι ένα ποδήλατο, τουλάχιστον ένα πατίνι. Είδες κανέναν πίθηκο με πατίνι; Άλλο, αν πάρης έναν πίθηκο και του μάθης να κάνει πατίνι!...».

–«Αν πούμε», λέει, «εκείνο, αν πούμε εκείνο...;».

–«Μη λες τίποτε», του λέω, «για νά 'σαι πιο σίγουρος».

Αυτή την θεωρία δίδασκε και ένας καθηγητής του Πανεπιστημίου. Του είπα μια φορά: «Σιγά-σιγά, με την περιποίηση, η φασολιά θα γίνη καλύτερη φασολιά, η μελιτζανιά καλύτερη μελιτζανιά. Ο πίθηκος, άμα τον ταΐσης, άμα τον περιποιηθής, θα γίνη καλύτερος πίθηκος· δεν μπορεί να γίνη άνθρωπος. Αν ένας

μαύρος είναι σε ψυχρό κλίμα και δεν βγαίνει στον ήλιο, λιγάκι θα διορθωθεί το δέρμα του· δεν θα πάψη όμως να είναι μαύρος».

Και ύστερα, αν σκεφθής ότι από άνθρωπο, την Παναγία μας, γεννήθηκε ο Χριστός! Δηλαδή απόγονος του Χριστού ήταν ο πίθηκος; Τι βλασφημία! Και δεν το καταλαβαίνουν ότι βλασφημούν. Ρίχνουν μια πέτρα και δεν κοιτούν πόσα κεφάλια θα σπάση. Σου λέει: «Εγώ την έρριξα πιο μακριά από τον άλλον». Αυτό κάνουν σήμερα· θαυμάζουν ποιος θα πετάξη πιο μακριά την πέτρα. Πόσα κεφάλια θα σπάση από αυτούς που περνάνε εκεί κάτω, δεν τον σκέφτονται.

[Από το «Γέροντος Παϊσίου Λόγοι», Α΄ Μέρος, Δ΄ Κεφάλαιο, 1ο μέρος “Η θεωρία της εξελίξεως” (σ.σ. το βιβλίο αποτελεί δευτερογενή αναφορά)]

Δεδομένης της αφετηρίας (ότι δηλαδή είμαστε δημιουργήματα ενός παντοδύναμου θεού) από τη δογματική θρησκευτική πίστη του γέροντα Παϊσίου, τα ερωτήματα που θέτει είναι λογικά (ειδικά αυτό με τα ανταλλακτικά, σαφώς και μπορούσε να δημιουργήσει τον άνθρωπο ένας παντοδύναμος θεός). Το πρόβλημα είναι ακριβώς η αφετηρία των ερωτημάτων. Είναι αυτό που ακούμε συνήθως κληρικούς και θεολόγους να υποστηρίζουν ότι “*Η επιστήμη και η θρησκεία είναι διαφορετικές προσεγγίσεις για τα ερωτήματα που απασχολούν την ανθρωπότητα*”, δίνοντας ουσιαστικά ίση βαρύτητα στις δύο προσεγγίσεις .

Πιο πάνω παρατηρούμε τη θρησκευτική προσέγγιση. Μια προσέγγιση που προκύπτει από την πλήρη άγνοια των επιστημονικών δεδομένων και βασίζεται στην υποκειμενική προσωπική άποψη και αντίληψη και το πώς “*διαισθητικά*” προκύπτει η εξήγηση από το θρησκευόμενο μυαλό. Για να υιοθετηθεί η θρησκευτική προσέγγιση, θα πρέπει να αγνοήσεις ένα καταιγισμό επιστημονικών δεδομένων αφήνοντας την άποψη σου στην πίστη. Με μια σύντομη εξέταση, με βασικές γνώσεις για την επιστημονική θεωρία της εξέλιξης των ειδών, διακρίνουμε εύκολα τόσο την παρανόηση που διακατέχει την προσέγγιση του γ. Παϊσίου, όσο και την άρνηση πρώτα να μελετήσει τη θεωρία της εξέλιξης και δεύτερο να υιοθετήσει τη θέση για την οποία υπάρχουν, όχι απλώς στοιχεία, αλλά συντριπτικά δεδομένα που υποστηρίζουν αυτή τη θεωρία και τα οποία την

καταστούν μια από τις πιο στιβαρές επιστημονικές θεωρίες που διαθέτει η ανθρωπότητα μέχρι τώρα.

Για κάποιον, με μόνο βασικές γνώσεις έστω του μηχανισμού της φυσικής επιλογής, οι απόψεις περί πιθήκων που δεν εξελίσσονται σε αστροναύτες ή δεν κάνουν πατίνια, φαίνονται πραγματικά αστείες, αλλά δυστυχώς είναι απόψεις και απορίες που έχουν άτομα ακόμα και σήμερα. Συχνά ακούμε την ερώτηση, “μα γιατί υπάρχουν πίθηκοι και δεν εξελίχθηκαν σε ανθρώπους”; Η απάντηση είναι πολύ απλή. Ο άνθρωπος δεν εξελίχθηκε από τον πίθηκο, αλλά από ένα κοινό πρόγονο, από τον οποίο ξεπήδησαν σταδιακά όλα τα πρωτεύοντα ζώα. Το πραγματικά λυπηρό όμως είναι, να διατηρεί κάποιος αυτή την απορία χωρίς να κάνει κάτι να τη λύσει, ή να καταφεύγει σε πηγές (όπως την πιο πάνω) προς επιβεβαίωση της υποκειμενικής του άποψης. Ένα σφάλμα το οποίο διαπράττουν συχνά όσοι διατηρούν απόψεις όπως του γ. Παϊσίου είναι ότι θεωρούν ότι ο άνθρωπος είναι εκ προοιμίου περισσότερο εξελιγμένος είτε από τον πίθηκο είτε από άλλα ζώα. Όλα τα ζώα έχουν εξελιχθεί για να επιβιώσουν στο περιβάλλον που ζούνε. Ο άνθρωπος θα δυσκολευόταν ιδιαίτερα να επιβιώσει στο περιβάλλον του πιθήκου και σίγουρα η φύση μας προσφέρει αμέτρητα παραδείγματα εντυπωσιακών και σχεδόν εξωπραγματικών προσαρμογών στο περιβάλλον.

Αν τα περί πιθήκων, αστροναυτών και πατινιών φαίνονται αστεία, δυστυχώς το σχόλιο για το “προβληματικό” δέρμα του μαύρου δεν είναι καθόλου διασκεδαστικό. Αντιθέτως, είναι ένα κλασικό παράδειγμα του πως η άγνοια και η διαισθητική υποκειμενική αντίληψη μπορεί να οδηγήσει σε μισαλλόδοξες και ρατσιστικές απόψεις. Με άλλα λόγια, όπως φαίνεται λόγω του ότι το μαύρο δέρμα φαινόταν παράξενο στον αδαή γ. Παΐσιο, αποφάσισε ότι είναι προβληματικό. Ότι το “σωστό” δέρμα είναι το λευκό. Γιατί; Προφανώς επειδή τα μόνα βιβλία που μελετούσε ήταν θρησκευτικά βιβλία και βίους αγίων.

Πληροφοριακά, η εξέλιξη του σκούρου δέρματος ξεκίνησε πριν από περίπου 1.2 εκ. χρόνια σε ανοιχτόχρωμα ανθρωποειδή που μετανάστευσαν από ισημερινά τροπικά δάση στην ηλιόλουστη σαβάνα. Λόγω των υψηλών θερμοκρασιών ευνοήθηκε η προσαρμογή με καλύτερους ψυκτικούς μηχανισμούς, οι οποίοι δημιουργήθηκαν από την απώλεια του τριχώματος και την εξέλιξη αποδοτικότερου συστήματος εφύδρωσης. Η απώλεια του τριχώματος οδήγησε στην εξέλιξη σκουρόχρωμου δέρματος το οποίο δρούσε ως μηχανισμός της φυσικής επιλογής έναντι στην εξάντληση του φολικού οξέως (Βιταμίνη Β9) λόγω της υπεριώδους ακτινοβολίας και σε λιγότερο βαθμό της βλάβης στο DNA. Μέχρι την εμφάνιση των πρώτων

Homo Sapiens, όλοι οι άνθρωποι είχαν σκουρόχρωμο δέρμα.

Επαναλαμβάνω, η προσωπική διαισθητική υποκειμενική άποψη βασισμένη σε παρανοήσεις και άγνοια μπορεί να οδηγήσει σε παράλογες και επικίνδυνες απόψεις και αντιλήψεις. Για να εξηγήσουμε τον κόσμο, πρέπει πρώτα να μάθουμε πως λειτουργεί κι αυτό χρειάζεται προσπάθεια, καθώς δεν γεννιόμαστε με προεγκατεστημένη γνώση στον εγκέφαλο. Ευτυχώς, έχουμε πολλές απαντήσεις σήμερα για πολλά από τα ερωτήματα που μας απασχολούν. Αν μπορούσαμε μόνο να ψάξουμε για εξηγήσεις που υποστηρίζονται επιστημονικά αμφισβητώντας όσα μας έχουν “μάθει” μέχρι σήμερα.

Πέτρος Αττάς

Όμιλος Άθεων Κύπρου